

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravištvu: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence.

Gospodarska kriza, znižanje cen in plač.

V dunajskem glasilu avstrijskega državnega uslužbenstva »Reichsverband der öffentlich Angestellten« je objavil W. Jungwirth naslednji članek, ki bo po svojih izvajanjih zanimljiv tudi našim bralcem.

»Mi avstrijski državni uslužbenci imamo vedno smolo. Kako smo se veselili na drugo mednarodno posojilo, ker smo upali, da bodo zaradi njega izginile iz državnega proračuna visoke postavke za investicije, tako da smo upravičeno mogli pričakovati, da bomo po dolgih letih čakanja končno prišli tudi mi do naših pravic. Če bi se moglo živeti od samih nad, potem bi bili mi najbolj zdravi državljani. Toda naša bolniška blagajna kaže čisto drugačno sliko. Od vlade do vlade postajamo vedno bolj malodušni, tako da smo izgubili že skoro vsako upanje. Vsi mogoči izgovori so služili, da so se naše tako zelo opravičene želje vedno iznova odlagale. Danes se imenuje ta krilatica »gospodarska kriza«. Gospodarstvo je v nevarnosti, kriče najglasneje tisti, katerim se danes najbolj godi. Po vzoru »primite tatu!« ponavljajo posebno borze in banke ta klic, da bi odvrnile od sebe splošno pozornost. Sicer bi morda kdo na vse zadnje odkriti, da pri tem občem gospodarskem zastoju baš banke in borzni baroni najbolj uspevajo. »Gospodarstvo je v krizi,« kriče, mislijo pa: tantijeme so v nevarnosti. Krizo konzuma skušajo odpraviti z znižanjem cen, kar je pa mogoče seveda le pri nizkih mezdah, zato je potrebno znižanje cen in plač in mezd, samo nikakor ne znižanje tantijem.

Mi avstr. drž. uradniki nismo tako kratkovidni, da ne bi spoznali resničnih težav domače industrije, domačega obrta in našega poljedelstva. Vemo tudi, da ne moremo našega stanu rešiti na račun drugih stanov, da se bomo z njimi skupaj spet dvignili ali pa skupaj z njimi ostali heloti. Skupna stiska nas veže vse razen malega števila prenasitih izkoriščevalcev te stiske, ki svoje orjaško premoženje nalogajo v spekulativna podjetja, s svojim skromnim osebnim konzumom pa na krizo konzuma prav nič ne vplivajo. Zakaj geslo »živi in daj živeti tudi drugim,« pač ni načelo teh vite-

zov zlatega teleta, temveč geslo: »vsak zase, Bog za vse«. Kolikor naša industrija že itak po inflaciji ni prišla v njihove roke, ji danes onemogočajo življenje s prikrajševanjem kreditov. Posledice so krajšanje delovnega časa in ustavev obratovanja. Naše poljedelstvo spet trpi pod diktatom cen produktne borze in veletrgovine. Državne nagrade za zvišanje poljedelskega obdelovanja bodo sicer pomnožile domačo produkcijo žita, ne bodo pa toliko časa poljedelstvu nič koristile, dokler ne bo zagotovljen konzum in ustrezna cena žitu v državi sami. Kmetje, ki sejejo žito, so v gorah morda še v večji stiski, kot pa kmetje na ravnam. Tudi njim bi moglo pomagati samo višje cene živini in stalen trg. Domača avstrijska obrt je v velikih težavah, ker so na eni strani dovolile obrtne oblasti preveč novih obratov, z druge strani je pa nakupna moč čistih konsumentov, uradnikov in delavcev, prešibka. Ker danes uradnik povprečno prejema komaj polovico predvojnih prejemkov, more komaj, da se za silo preživi, na obleko in stanovanje pa sme jedva misliti. Tu more pomagati samo akcija za splošno znižanje cen. Res je, da n. pr. obleka po meri, ki je preje veljala 60 kron, stane danes 260 šilingov (nad 2000 dinarjev), torej štirikrat toliko, dočim so prejemki istega uradnika za polovico manjši. Krojač je pa primoran, da zahteva za delo 80 do 100 šilingov po obleki, ker si danes le malo ljudi sploh more dati delati obleke. Če zniža to ceno, mora odpustiti pomočnika, brezposelnost narašča, nakupna moč najširših plasti prebivalstva pada. Če se znižajo cene blaga, bo tkalnica zmanjšala mezde delavcem, s tem pa spet njihova nakupna moč pade. Že sam ta primer kaže, da povzroči znižanje cen vsekakor znižanje plač in mezd, da pomnoži nezaposlenost in zmanjša splošno nakupovalno silo, to vse dokler se proces tvorenja cen na pravem mestu ne zavre. Ne ceneno blago, nizke plače, pa visoke tantijeme — ne, kdor misli pošteno narodno-gospodarski, bo zahteval obratno stanje. Znižanje cen, obenem pa priznavašanje vse obvladajočemu finančnemu kapitalu bo go-

spodarsko krizo še okrepilo, ne pa odpravilo.

Kaj pa se vse to tiče naš avstrijskih uradnikov? Nemški val znižavanja cen in plač bo zajel tudi avstrijsko državo in njene uslužbenke. Mi avstrijski uradniki smo sicer že doživeli znižanje prejemkov, s tem, da prejemamo od leta 1924. iste realne prejemke. Kaj pa se to tiče finančnega kapitala? Že čujemo v časopisih, odvisnih od visokih finančnih krogov, klic po varčevanju v državnem proračunu in v upravi. Kmalu bo klic postal jasnejši. Vse se bo poskusilo, da se omogoči še naprej zasilno gospodarenje v državi na način, da tantijeme naših modernih roparskih vitezov ne bi prišle v opasnost. Za naše narodno gospodarstvo so pa visoke plače in mezde potrebne, da se dvigne naš domači konzum. Zakaj samo pomnoženi konzum v državi more rešiti gospodarstvo, ne pa dumping v eks-

portu zoper katerega se bodo sosedne države z ustanavljanjem lastne industrije in z visokimi carinami uspešno branile.

Zato se mi avstrijski uradniki z razmerami, kakršne so, ne moremo več zadovoljiti. Mir in red ne veljaj samo za nas, temveč za vse, ki žive v ti državi in ki služijo v nji. Ni prav, da široke plasti prebivalstva popolnoma obubožajo, velekapital se pa sme še naprej mastiti in neovirano še naprej izkoriščati ljudstvo. Enaka pravica za vse! Če že vsi trpe pomanjkanje, ne smemo dopustiti, da bo nekaj težkih milijonarjev izkoriščalo splošno revščino. Zato je treba tudi tu končno napraviti red. Zato želimo, da bi naša vlada imela dovolj moči, da to izvede. Mi potrebujemo krepko roko, toda ne zoper gospodarski slabotne državne uslužbenke, temveč zoper izkoriščevalce našega narodnega gospodarstva.

Delovanje organizacije naših upokojencev.

Poročilo tajnika A. Špendéta, ravnatelja zemlj. knjige, na občnem zboru Društva državnih upokojencev in upokojenk v Ljubljani, dne 29. junija 1931.

(Konec)

Društvo se je obrnilo na društvo zobozdravnikov in na OUZD ter na kopališče »Slon« za olajšave za svoje člane, in sicer z uspehom. Po načrtu pa naj bi se dosegle tudi še drugod plačilne olajšave, kakor n. pr. pri zdravnikih, v lekarnah, pri travmaju, v kinematografih, za elektriko, plin itd. Novi uradniški zakon je pa to akcijo za enkrat prekinil. Da imajo člani pri mestnem pogrebem zavodu znaten popust, je itak znano.

Na mednarodni uradniški kongres, ki se je vršil od 6. do 8. avgusta 1930. v Ženevi, je Zveza poslala svojega predsednika, ki je obenem predsednik našega društva in ki je zastopal tudi interese upokojencev. Ta mednarodna uradniška federacija, ki skuša doseči izenačenje prejemkov in službenih pogojev državnih nameščen- cev in upokojencev vseh evropskih držav, je brezdvomno velepomembna pri ukrepih posameznih vlad v tem predmetu.

Avdijence pri gosp. ministrskem predsedniku Živkoviću lansko jesen v Ljubljani se je udeležil za naše društvo naš predsednik g. Lilleg in pod-

predsednik dvorni svetnik g. Veder- njak, ki sta izročila izčrpano spomenico.

Odbor je razmotril tudi o ustanovitvi lastnega pogrebne sklada. To vprašanje je pa zelo težavno, ker moramo računati z dejstvom, da je v društvu večina starejših ljudi in pri sedanjem številu članov letno število smrtnih slučajev od 40 do 100. Vprašanje je, ali bi zmogli člani pogrebne sklada redno plačevati prispevke za vsak smrtni primer? Pri sedanjih nezadostnih pokojninskih prejemkih velike večine upokojencev, bi ti prispevki silno obremenili vsakega posameznika. Načeli smo vprašanje, ali ne bi kazalo, da bi razširilo »Društvo upokojenih učiteljev« svoj delokrog tudi na ostale upokojence vseh stanov in panog. Imenovano društvo ni načelno proti temu. Njegov rezervni fond 25.000 Din bi se moral primerno zvišati, če bi se to razširjenje izvedlo. A tudi razmotrivanje tega vprašanja je bilo prekinjeno z določbami §§ 76. in 345. uradniškega zakona.

Dne 14. februarja t. l. se je poklonila uradniška deputacija novemu banu g. dr. Marušiču, katere sta se

Jack London:

Kraljična.

Veselo je plapolal ogenj na parobku gozda. Ob ognju je ležal mož. Zdelo se je, da je dobre volje, čeprav ga je bilo groza pogledati. Bila je to prava šuma potepuhov, ozek pas med železniškim nasipom in reko. Toda mož ni bil potepuh. Padel je bil že tako daleč v družabni prepad, da bi pravi potepuh z njim ne bil sedel niti k ognju. Mož je bil dvoživka iz dežele trampov, ameriških postopačev, pijanec, ki je postal že skoro zlikovec. Tako malo je bilo še v njem spoštovanja pred samim seboj, da ga ni moglo nič več spraviti v jezo, in tako malo ponosa mu je še ostalo, da bi bil jedel iz čebra za pomije. Prav res ga je bilo strašno pogledati. Utegnil je biti šestdeset let star, prav tako bi mu jih pa moglo biti devetdeset. Noben cunjar ne bi bil pobral njegovih cap.

Neznanska, umazanosiva brada, ki je že nekaj let ni gojil, je pokrivala obraz. Imel je eno samo roko.

Toda bil je vesel. In ko se je z njo popraskal po rebrih, mu je obraz od zadovoljstva sijal. Iskal je nekaj v svojih cunjah, pomislil in nazadnje izvlekel iz prsnega žepa polulitersko steklenico, kakor jih uporabljajo za zdravila. V nji je bila tekočina brez barve. Vzel je staro kovinsko škatlo, vstal, šel k reki in jo napolnil z umazano vodo. Ko se je vrnil, je v drugi škatli zmešal nekaj vode z dvakratno ko-

ličino tekočino iz steklenice. Bil je to medicinski alkohol, ki ga poznajo trampci pod imenom »alki«.

Počasi koraki, ki so se bližali od nasipa, so ga preplašili, preden je mogel piti. Previdno je postavil posodo med noge, jo pokril s klobukom in plašno čakal na pretečo nevarnost.

Iz temine se je pojavil mož, ki je bil prav tako umazan in razcapan, kakor on sam. Prišlec, ki je bil star petdeset, morda tudi šestdeset let, je bil smešno debel. Kar zatekel je bil od toličče.

»Hej, ded,« je pozdravil, obstal in zapil pogled v nenavadno nosnico sedečega, ki je bila obrnjena navzgor. »Povej no, kako se pa pri takem nosu ponoči obraniš rose?«

Bradač je zamomljal globoko iz grla nekaj besed brez zveze. Pljunil je v ogenj v znak, da mu vprašanje ni po godu. »Ampak pijesh pa menda še vedno lahko,« ga je potolažil debeluh in obenem naglo s svojo edino roko razvezal voz, s katerim je bila malha zavezana. Nato je potegn timer polulitersko steklenico »alkija« na dan. Koraki, ki so se začeli iz mraku, so ga vznemirili in skril je steklenico med noge.

Ta, ki je pa zdaj prišel, pa ni bil le pravi njun pajdaš, temveč je imel prav tako eno samo roko. Bil je tako grd, da sta se njuna pozdrava spremenila v renčanje.

Čudno hladno je postalo in bradač in debeluh sta se nehoti stisnila, kakor v obrambo zoper nepričakovano grožnjo, ki

je izhajala od njega. Bradač je porabil priliko in čisto na skrivaj si je primaknil velik kamen, ki je tehtal nekaj funtov, prav blizu sebe, za vsako silo. Debeluh je storil prav tako.

Nato sta si oba, kakor da se čutita kriva, v zadregi oblikovala ustnice, dočim so oči strašnega moža prodirale zdaj tega, zdaj onega, in se zdaj zdaj ozrle na kame- na, katera sta bila pripravljena.

»Hu!« se je rogal strahotni prišlec, tako grozeče in strašno, da sta bradač in debeluh nehoti zagrabila za svoje prazgodovinsko orožje.

»Hu!« je ponovil in odločno segel v suknjičev žep. »Hudičovo bi se dobro postavila vidva pritlikovčka zoper menel! Potegn timer roko iz žepa. V dlani je držal vsaj šest funtov težko železno ploščo.

»Nisem navajen na družbo — mi ni nič zanj,« je zamrmral dolgin. »In če se vidva, ki sta pravi strašili, hočeta obesiti name, pazita, kaj bosta počela! To je vse, kar vama rečem. Samo pazita, kaj bosta počela!«

Iz žepa je potegn timer ogorek smotke, ki ga je očitno vlovil v cestnem jarku in že ga je hotel vtakniti v usta, da ga požveči. Premislil si je, ostro pogledal pajdaša in odprl brašno. Izvlekel je lekarniško steklenico, napolnjeno z »alkijem«.

»No,« je zarenčal, »vama možičkoma moram pač dati pijače, čeprav je nimam več, nego jo potrebujem sam zase, da bom takole prav pošteno v rožicah.«

Zdelo se je skoraj, da mu je uveli obraz mileje zasijal, ko je videl, kako sta ponosno dvignila klobuka in pokazala svoje bogstvo.

In ko so tako sedeli vsi trije, vsak svojo mero »alkija« v roki, so ti trije izgubljeni, ki so bili nekoč možje, kakor iz stare navade pomislili nase in prevzel jih je občutek sramote, kot da so se razgalili.

Bradač je prvi premagal to čuvstvo. »Pri boljših posrednikih sem že sedel,« se je pobahal.

»Kjer ste jedli iz pločevinastih škatel,« se je rogal dolgin.

»Vse je bilo iz suhega srebra,« je po pravil bradač.

Dolgin je vprašujoče pogledal debeluha.

»Pri služinčadi,« je dejal dolgin.

»Z gospodo,« je popravljaj debeluh. »Rodil sem se v gosposki hiši in nikdar se nisem vozil v drugem razredu. V prvem in sam v svoji kajuti, nikdar drugače.«

»Pa ti?« je bradač vprašal dolgina.

»Pil sem na zdravje kraljice, Bog jo blagoslovi,« je odgovoril dolgin slavnostno, brez renčanja ali posmeha.

»V kuhinji?« je namignil debeluh.

Vsi trije so obenem pograbili orožje: dolgin železno ploščo, bradač in debeluh pa kamena.

»Samo nič razburjenja!« je rekel debeluh in spustil orožje. »Saj nismo sodrga! Imenitna gospoda smo. Pijmo, kakor pi- jejo dostojni ljudje.«

udeležila v imenu upokojencev društveni predsednik in tajnik. G. banu sta izročila spomenico; obljubil je svojo pomoč in naklonjenost.

Po društvenih pravilih bi se moral vršiti letni občni zbor vsaj do 31. marca. V pričakovanju novega uradniškega in penzijskega zakona, ki se je s sigurnostjo obetal s 1. aprilom, je smatral odbor za primerno, da počaka na objavo obeh težko pričakovanih zakonov. Izšel je pa le uradniški zakon.

Glede železniških legitimacij je bil naš predsednik pri referentu v prometnem ministrstvu. Upati smemo, da dobijo državni upokojenci, vsaj tisti, ki so deležni draginskih doklad, če ne stalne, pa vsaj 12-kratno polovično vožnjo na leto.

Ker ni bilo jasno, ali bo smelo naše društvo še nadalje obstojati, smo s sklicanjem občnega zbora še nadalje čakali in na merodajnih mestih spraševali, kaj naj storimo. Vprašanje je še danes odprto. Obstojanja upanje, da bo smelo društvo obstojati v okrilju Zveze vseh organizacij državnih upokojencev.

Zveza državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani, v kateri je bilo včlanjeno tudi naše društvo, je likvidirala zaradi že omenjenih določil novega uradniškega zakona. Že pred likvidacijo je opustila izdajanje svojega glasila »Naš Glas«, ki ga odslej izdaja poseben konzorcij kot svoj in neodvisen list za državne nameščence in upokojence. »Naš Glas« je vselej vneto zagovarjal interese upokojencev in zasluži naše priznanje in zahvalo.

Po dobrem premisleku in posvetovanju z merodajnimi faktorji je odbor na svoji zadnji seji sprejel soglasno tajnikova predloga glede prošnje za dopustitev nadaljnjega obstoja društva in glede razpolaganja z društvenim premoženjem. To naj bi se plodonosno naložilo v hranilnici in naj bi obrestni vživale vdove in sirote bivših društvenih članov, oziroma če bi takih revnih upravičencev ne bilo, sploh vdove in sirote upokojencev v

naši banovini. (Ker je med tem bilo društvo obveščeno, da sme še naprej poslovati, sta oba predloga brezpredmetna in ju ne objavimo v celoti, op. ured.).

Preden končam svoje poročilo, moram še omeniti, da sem ga skušal sestaviti kronološki, torej po dogodkih in sklepih, ki so se vršili od seje do seje. Ne smem prezreti dejstva, da je dobilo društvo od svojih članov nebroj vprašanj in prošenj za različne intervencije, predvsem pri ljubljanski finančni direkciji in kr. banski upravi, pa tudi v Beogradu. Svoja potovanja v Beograd je naš predsednik uporabil tudi za intervencije v privatnih zadevah in to v mnogih slučajih z uspehom in ima tajništvo med svojimi spisi mnoge zahvale posameznih članov v dokaz, da je društvo bilo potrebno. Razmah društva se pa jasno dokumentira tudi v blagajniškem stanju. Na zadnjem občnem zboru je izkazana čista imovina 5714 Din, danes pa s saldom 31. decembra 1930. 16.266 Din, oziroma društveno premoženje 23.071 Din 69 p.

Narast članstva pa pomnožuje občutno tudi delo in odgovornost posameznih društvenih funkcionarjev. Če bo smelo naše društvo še nadalje obstojati, je treba računati z nadaljnjim razmahom in precejšnjim delom odbora. Da se bodo izvolili v tem primeru pravi možje, ki bodo uživali več zaupanja kakor dosedanjí odbor, to je pa zadeva prihodnjega občnega zbora. Če pa naše društvo ne bo smelo obstojati, bo odbor v pravem času sklical izredni občni zbor v svrhu likvidacije.

Opozarjamo na današnji oglas
prevoznike tvrde Guštin.

Oblačilnica za Slovenijo

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6
priporoča svojo bogato zalogo vseh vrst manufakturnega blaga. Državni uradniki dobijo blago na obroke samo s predložitvijo uradne legitimacije.

Bilanca učiteljskega stanovskega dela.

Okrajna učiteljska društva, katerih je bilo ob sklepu poslovnega leta 33, morajo imeti vsaj po pet zborovanj na leto. Po podatkih se je vršilo skupaj 134 zborovanj s povprečno udeležbo 65,4%. Pri nekaterih društvih je udeležba zelo visoka, pri drugih manj, treba pa je upoštevati oddaljenost nekaterih krajev in slabo vreme. Vsa društva so imela 125 predavanj vzgojeslovne, znanstvene ali poučne vsebine.

Članstvo pri društvih sicer stalno narašča, vendar prepočasi, da bi moglo kmalu doseči število učiteljstva v vseh srezih. Nekatera društva so že

dosegla izenačenja števila učiteljstva in članstva. To so: Brežice-Sevnica, Gornji grad, Konjice, Kozje, Št. Lj. nart, Ljutomer, Slov. Bistrica, Šoštanj in Žužemberk. Skupno je od vseh učiteljev, katerih je 3382, bilo ob koncu poslovnega leta včlanjenih v sreskih društvih UJU samo 2961. Leta 1930. jih je bilo včlanjenih 2896, torej je napredek precejšen. Značilen je pa stavek tajnikovega poročila, ki se glasi: »Izven organizacije je še vedno 421 učiteljev in učiteljic, ki prav mirno in brez truda uživajo uspehe naše organizacije, ki so ji sicer zagrizeni

nasprotniki in ne zamudijo nikoli prilike, da zabavljajo čez njo.«

Izvršni odbor UJU v Beogradu je doživel zaradi nesoglasij na lanskí glavni skupščini spočetka mal preseljal, ki se je pa kmalu izgledil. Predsednik je bil Milan Rabrenović, tajnika Mihajlović in Rašić. V odboru je bil tudi g. P. Flere. Ko je izšel novi uradniški zakon, so morali nekateri člani odbora izstopiti, med njimi tudi predsednik in g. Flere. Skrčeni izvršni odbor si je izvolil za predsednika Damijana Rašića.

Pedagoški tečaj, na katerem so predavali trije odlični šolniki iz Nemčije o delovni šoli in organizaciji vodobnih šolskih zavodov na Nemškem, je organiziralo ljubljansko poverjenišvo v dneh 30. in 31. marca in 1. aprila v Ljubljani. Tečaja se je udeleževalo nad 800 članov in članic iz vse banovine.

O »Zvezi državnih nameščencev in upokojencev v Ljubljani«, ki je morala po novem uradniškem zakonu prenehati z delovanjem, je navajalo tajniško poročilo med drugim naslednje: »Pribijem naj le, da je Zveza vedno krepko podpirala naša stremjenja, nam stala vedno ob strani v boju za naša prava in dajala dragocene pravne nasvete, kadarkoli smo se na njo obrnili. V tem oziru je likvidacija Zveze za našo organizacijo težka izguba.

Po likvidaciji Zveze se je ustanovil konzorcij, ki še nadalje izdaja »Naš Glas«. Ker prinaša list važne pravne zadeve, odgovarja na razna vprašanja, važna tudi za naš stan, priporočam članstvu, da se naroči na »Naš Glas« in ga s tem podpre.

»Učiteljski Tovariš« je dobil v minulem poslovnem letu mesečno prilogo »Prosveto«. Ker so z izdajanjem le-te nastali novi izdatki, je poverjenišvo sklenilo, naj »Učiteljski Tovariš« v bodoče izhaja le po trikrat na mesec, namreč vsakega 1., 10. in 20. dne v mesecu. Iz prihrankov naj bi se izdajala po enkrat na mesec »Prosveta«. Večina sreskih društev je za trikratno izhajanje »Učiteljskega Tovariša« na mesec. O tem naj dokončno odloči skupščina. — »Popotnik« je izšel v 10. številkah z bogato pedagoško vsebino.

Nova društvena pravila, katera je sprejela lanska skupščina v Beogradu, so bila predložena prosvetnemu ministrstvu v odobritev. Ker je pa med tem izšel novi uradniški zakon, ki ima glede uradniških organizacij docela nove določbe, je ministrstvo predložena pravila spremenilo in jih prilagodilo novemu zakonu. Z odločbo od 14. maja 1931. O. N. št. 37.035 so bila dokončno odobrena. Osnovna poteza preureditve pravil je razdelitev organizacije po upravni razdelitvi države, to je po banovinah. Enaka rešitev se je zahtevala že na nešteti naših skupščinah, ostalo pa je vselej pri starem. Dobre posledice te preosnove

Hranilni in posojilni konzorcij,

kreditna zadruga državnih uslužbencev, je slednjič vendarle prišel do zdavnega zaželenega cilja — do lastnega doma. Njegova poslovna in stanovanjska zgradba v Gajevi ulici v Ljubljani je dograjena in zadruga prične poslovati v novih prostorih že 1. avgusta t. l. Gajeva ulica, vzporednica Aleksandrovi cesti, bo v najbližjem času najlepša točka, novi center Ljubljane. Prav tako hoče biti v njej tudi ta naša dobro znana, prekoristna in ugledna Kreditna zadruga, srce vsega gospodarskega, socialnega in kulturnega pokreta državnih uslužbencev ter intelektualcev v dravski banovini. Le v naslonu na enotno, močno fundirano kreditno zadrugo je možna rešitev slejkoprej nujnih naših gospodarskih vprašanj. Zato bo potreba, da nadaljnim namenom in ciljem te kreditne zadruge posvetimo v bodoče mnogo več zanimanja, kot ga je bila žal deležna doslej.

se bodo gotovo pokazale prav kmalu. Nadalje je preurejena zveza med glavnim odborom, med banovinskimi sekcijami in sreskimi društvi takó, da bo ta vez tesnejša, poslovanje pa olajšano in hitrejše. Nova pravila, ki so za nas v celoti sprejemljiva, bodo gotovo ojačila organizacijo, ki bo lahko vedno enotno nastopala. Težko prizadeta so pa z novimi pravili tista številna naša sreska društva, ki niso na sedežih sreskih šolskih nadzornikov, kar zahteva novi statut. Večina ma so bila ta društva ustanovljena že davno, iz resnične potrebe in nekatera tera med njimi prav vzorno poslujejo. Prepričani smo, da se bo dosegla sprememba pravil, ki jim bo omogočila nadaljnji obstoj.

Glede novega zakona o uradnikih navaja tajniško poročilo, da je »Učiteljski Tovariš« objavil brez števila tehtnih člankov o potrebah izpremembe prejšnjega uradniškega zakona in o željah in potrebah učiteljskega stanu. Prav tako so okrajna učiteljska društva stavljala razne predloge in spomenice, o katerih sta razpravljala ožji in širši sosvet. Poverjenišvo je pisмено in po odposlancih večkrat posredovalo v Beogradu in drugod, da se v novi zakon sprejmejo določbe v korist učiteljstva.

Glede na razne kritike, ki jih je slišati od posameznih članov (še več pa od nečlanov), navaja tajnikovo poročilo odlomek iz članka »Uradniški zakon in učiteljstvo«, katerega je nedavno objavil »Učiteljski Tovariš« in ki se glasi:

»Večina učiteljstva se danes niti ne zaveda, koliko duševnega in fizičnega napora je žrtvovala organizacija za doseg cilja, da je dobilo učiteljstvo z uradniškim zakonom vsaj te dobrine. Da vse to delo ni bilo ne

»Pravo pojedino priredimo,« mu je pritrdil bradač.

»Prav pošteno se napijemo,« je odobravaje rekel dolgin. »Veliko vode je že steklo v morje, odkar smo bili dostojni ljudje. Ampak pozabimo dolgo pot, ki smo jo od tedaj že preromali in lepo po starem običaju lezimo v posteljo, kakor so delali, ko smo bili še mladi, vsi dostojni ljudje.«

Ko je vsak izmed njih že izpražil steklenico in izvlekel iz cap drugo, so jim glave že pošteno žarele, dasi še niso bili tako daleč, da bi si bili povedali že svoja prava imena. Toda govorica se je že izboljšala. Govorili so pravilno in zlikevškega narečja trampov ni bilo več čufi.

»Tako sem pač ustvarjen,« je pojasnjeval bradač. »Malo bi jih bilo moglo prestati, kar sem jaz prestal. Pa da bi še sedeli danes tu in pripovedovali to zgodbo! Prav nikoli nisem mislil na svoje koristi. Če bi bilo res, kar pravijo moralisti in fiziologi, bi bil že davno mrtev. In z vama je prav tako.«

Prenehal je in si zmešal nov požirek, debeluh je pa povzel:

»In dobro smo se zabavali,« se je hvalil, »in če se že menimo o ljubich in o vsem drugem,« je citiral Kiplinga, »tedaj smo romali in se potepali —«

»... v tistih časih,« je debeluh zanj dokončal citat.

»Da, da, tako je, prav tako je bilo,« je potrdil debeluh. »In kraljčine so nas ljubile — mene vsaj.«

»Le naprej, še kaj nama povej,« je silil bradač. »Noč je mlada in zakaj ne bi dali spominu, da se dvigne prav do kraljevskih krovov?« Debeluh je dobrovoljno pokajšal in pomislil, kako bi najbolje pričel zgodbo.

»Vedita namreč, da sem iz dobre družine. Percival Dellaney, le povejmo, da, le povejmo to, Percival Dellaney — to ime so nekoč v Oxfordu dobro poznali — ne zaradi moje učenosti, kar rad priznam. Ampak mladi veseljaki iz tistih let se me še dobro spominjajo, če še žive.«

»Moja rodovina je prišla z Viljemom Osvajalcem tja preko,« ga je prekinil bradač in pomolil roko debeluhu v priznanje za uvod.

»Kako Vam je že ime?« je vprašal debeluh. »Ne vem, če sem prav slišal.«

»Delarouse, Chauncey Delarouse. Ime, prav tako dobro, kot katerokoli drugo.«

Segla sta si v roke in se ozrla na dolgina.

»No, ker smo že pri tem...« je silil debeluh.

»Bruce Cadogan Cavendish,« je zamrmral nejevoljno dolgin. »Kar naprej, Percival, s svojimi kraljčinami in kraljevskimi dvori!«

»Ej, takrat sem bil še pravi mladič,« je naglo nadaljeval Percival, »sprva sem se doma igral s frnikulami in spuščal zmaje, potem sem pa prav po vsem svetu gojil sport. In preden sem postal to kar sem,

sem igral precejšnjo vlogo — v igri polo, v boksanju, tekanju čez zapreke, rokoborbi in jahanju. V Avstraliji sem si služil odlikovanje kot krotilec divjih konj, v plavanju na razdalje nad četrto milje sem pa dosegel nekaj rekordov. Če sem šel po cesti, so si ženske kar izpahovale vratove za menoj. Ej, ženske! Bog jih blagoslovi!«

In debeluh, oziroma Percival Delarey, ta človeška spaka, je zamahnil s svojo oteklo roko in poslal nebesnemu oboku, posutemu z zvezdami, glasen poljub.

»Pa kraljčina!« je pričel in vnovič poslal zvezdam poljub. »Kot ženska je bila prav tako lepa, kakor sem bil jaz kot mož. Prav tako ponosna in pogumna, prav tako brezskrbna in predrzna. Moj Bog, v vodi je bila prava morska vila. Prava vodna boginja. Kar se pa tiče krvi, sem bil poleg nje pravi plebejec. Njen kraljevski rod si lahko zasledoval prav do meglenegega starega veka.«

Ni bila hči belopoltega plemena. Rumenkastorjave je bila, imela je zlatorjave oči in lasje, ki so ji padali do kolen, so bili temno modri in gladki, in so se prav toliko kodrali, kolikor je treba ženskim lasem, da so privlačni. Ej, nosila se ni prav nič po novi modi, prav tako malo kakor vsi njeni predniki. Zakaj bila je kraljčina iz Polinezije, žareča, zlata, dragežna in vredna ljubezni in hči kraljev od Tihega oceana.

Spet je obstal in poslal zvezdam poljub nji v spomin.

»Na otoku Talofa, kar se pravi »Otok ljubezni«, je bilo, in to je bil njen otek. Oče je bil kralj, že star mož, ki je sedel hrom na preprogah iz ličja in ves ljubi dan in še večji del noči samo pil brinjevo žganje iz steklenice na štiri vogle. Ona, moja kraljčina je bila edino dete, ker so vsi bratje, ko so se vračali ob veliki nevihti s Samoe, potopili s svojim dvojnimi čolnom. Pri Polinezijcih pa imajo ženske iz kraljevskega rodu enako pravico do prestola kot možiki. Rodovnike vodijo po ženskih kolenih.«

Oba, Chauncey Delarouse in Bruce Cadogan Cavendish sta potrdila in naglo pokimala z glavo.

»Alfa,« je rekel Percival, »že vidim, vidva poznata Južni ocean. Zato mi res ne bo treba dosti pripovedovati, da bosta mogla razumeti, kako lepa je bila moja kraljčina, princeska Tui-Nui s Talofe, kraljčina z Otoka ljubezni.«

Poslal ji je z roko poljubček, potegnil iz škatle za mleko pošten požirek lekarinarskega alkohola, in ji spet poslal poljub.

»Začela se je zanimati zame, ko sem premagal v rokoborbi vse talofske borce. Pogum pri plavanju je to zanimanje poglobil. Z raznimi umetnijami pri plavanju sem si priboril več nego zgolj izzivalen smehljaj in sramežljivo bojazen navidezne umika.«

Tisti dan smo lovili sipe ob čerch. Brez dvoma vesta, kako se to dela: ob stenih, ki jo tvorijo čeri, se potopiš pet, deset vozlov globoko, kolikor pač zmoreš, in pobrskaš s palico po luknjah in

lahko, ne malenkostno, to bo priznal odkrito vsak pošten nasprotnik, ako ima količjak vpogleda v ves ta aparat.

Ne zdi se mi nepotrebno niti umestno ponavljati sedaj »post festum« in podrobno naštevati vse posameznosti. Samohvale nismo ne željni, niti je ne potrebujemo. Kdor je to delo spremljal po naših stanovskih glasilih, ga zasledoval po naših zborovanjih in po mnogih tozadevnih okrožnicah stanovske organizacije, ta mora priznati, da je bilo vodstvo naše organizacije v tem pogledu docela na mestu in je storilo, kar je bilo možno storiti v danem položaju.

Nobena prilika ni bila opuščena, nobena pot prihranjena, da se je na merodajnih mestih tolmačilo potrebe našega stanu, ki so v marsikaterem oziru docela drugačne od potreb in želj drugih kategorij uradništva. Ako nismo vselej in povsod docela uspeli, je naravno. Saj ni v rokah organizacije zakonodajna oblast. Sicer sem pa uverjen, da bi tudi tisti, ki danes največ kritizirajo, ne zadovoljili vseh, pa četudi bi jim dali vso zakonodajno oblast.

Za zaključek lahko pribijemo to-le:

Ako bi ne imeli tako dobre stanovske organizacije, kakor jo imamo, bi bil uradniški zakon, za učiteljstvo v marsikaterem oziru, dokaj slabši. Če pa bi bila organizacija še boljše, bi bil tudi uspeh učiteljstva lahko še večji.

Svoje poročilo je tajnik ljubljanskega poverjenišтва UJU, gosp. Jos. Kobal sklenil s besedami:

»To je poročilo o delovanju poverjenišтва v preteklem poslovnem letu. Nisem navedel vsega, dotaknil sem se le glavnih dogodkov v organizaciji. Podrobnosti sem izpustil, saj je o njih sproti poročal »Učiteljski Tovariš«. Iz poročila lahko uvidite, cenjeni delegati in delegatke, da smo storili za organizacijo in članstvo vse, kar je bilo v danih prilikah storiti mogoče. Ako objektivno presodite delo poverjenišтва, sem uverjen, da vam ne bo težko izreči o njem svoje sodbe.« (Konec.)

Združitev poštних uslužbencev.

Zaradi znanih določb novega uradniškega zakona je bilo treba prilagoditi novemu stanju tudi organizacije poštno-telegrafsko-telefonskega uslužbenstva. Zato je Savez p. t. t. uslužbencev sklical na dan 21. junija izredni občni zbor v Beogradu, katerega namen je bil namen reorganizacije Saveza in prilagoditev zahtevam uradniškega zakona.

Zborovanje je sklical ustanovitelj in predsednik Saveza, znani poštarski organizator, Toma Jovanović. Zborovanja se je udeležilo okrog 200 odpo-

slancev posameznih oblastnih organizacij in raznih poštarskih društev. Razmeroma največ prisotnih je bilo iz dravske banovine, kjer so poštne uslužbenci najbolj organizirani. Zastopano je bilo tudi Društvo nižjih poštних uslužbencev v Ljubljani.

Po poročilu odbora se je ugotovilo, da znaša čisto premoženje Saveza skoro milijon dinarjev, je pa v resnici celó višje.

Glede novih pravil sta bili na občnem zboru dve močni, načeloma si nasprotujoči skupini. Odbor je predlagal osnutek pravil, po katerem naj bi bilo 9 banovinskih sekcij, kot centralna uprava organizacije naj bi pa poslovala 10. sekcija s sedežem v Beogradu. Nasprotno so pa predstavniki posameznih oblastnih organizacij po večini vsi zahtevali, naj bo 10 sekcij, beograjska naj bo enakopravna z ostalimi, kot skupna izvršilna uprava naj bi bil osrednji odbor, katerega bi volil vsako leto redni občni zbor. Ker ni prišlo do sporazuma, je bil odrejen daljši odmor.

Nazadnje je občni zbor sprejel deklaracijo Saveza in vseh organizacij, da se vložijo premoženje vseh organizacij v skupno osrednjo blagajno. Za enkrat je občni zbor sprejel osnutek pravil, katerega je predložil Savez, vendar z izrečnim pridržkom, da so ta pravila le začasna in veljajo samo dotle, dokler se ne uredi vprašanje premoženja Saveza in oblastnih organizacij, kar se mora zgoditi najdlje v 6. mesecih. V tem času bo redna skupščina sprejela nova pravila, na katera bodo pristale vse banovinske sekcije. Dotle se premoženje ne sme odtujiti. Do sprejema novih pravil izvršuje osrednjo upravo odbor beograjske banovinske sekcije in predsedniki ter tajniki vseh ostalih sekcij.

Izvoljen je bil nato odbor, katerega je Savez predlagal. Z velikim navdušenjem je bil nato izvoljen g. Toma Jovanović za dosmrtnega častnega predsednika združenja, katerega je sam tudi ustanovil in bil ves čas njegov predsednik. —a.

Še o draginjskih dokladah.

V novi uredbi o draginjskih dokladah aktivnih uslužbencev, o kateri je naš list zadnjič izčrpno poročal, so mnoge določbe, katere so bile preje drugačne, oziroma so nekatera vprašanja, ki jih je prejšnja odločba obravnavala, urejena sedaj že v samem uradniškem zakonu.

Tako so določila, ki obravnavajo pogoje za sprejemanje osebnih dokladov, povečini vsa že v novem uradniškem zakonu samem. Prav tako je n. pr. tudi določilo, da se disciplinski kaznovanemu državnemu uslužbencu osebna draginjska doklada zniža z istim odstotkom, kakor plača, v § 190 uradniškega zakona. Važen je tudi 2. odstavek § 87. uradniškega zakona,

Majdica poslušá Radion.

Ta lepa, mala skrinjica, iz katere se čuje tako divna glasba, dela Majdici mnogo veselja. Imenuje jo svoj Radion, »ker sama svira«. Mala Majdica zamenjuje namreč radio z Radionom, o katerem ve, da sam pere in da napravi perilo brez vsakega truda čisto in snežnobelo.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

po katerem uslužbenec, ki je na odsotstvu po privatnih poslih, daljšem od skupaj 2 mesecev v istem koledarskem letu, nima pravice do prejemkov za čas preko 2 mesecev. S tem določilom je nadomeščena prejšnja določba, po kateri uslužbenec, ki je bil dlje kot 40 dni v istem koledarskem letu na odsotstvu, ni prejemal osebnih niti rodbinskih dokladov.

Glede pripadnosti osebne in rodbinske draginjske doklade novo postavljenemu uslužbencu je v § 30. uradniškega zakona določeno, da teko prejemki od 1. dne prihodnjega meseca po nastopu službe, rodbinska doklada pa od 1. dne prihodnjega meseca po izpolnitvi pogojev za doseg pravic do te doklade.

Prijave za rodbinske doklade. Po navodilu občnega oddelka finančnega ministrstva je vlagati prijave za rodbinske draginjske doklade v dosedaj obliko, t. j. na dosedaj običajnih prijavnih obrazcih, dokler ministristvo ne predpiše nove oblike za to prijavo. Priložiti je treba potrebne dokaze za pripadlost rodbinske draginjske doklade, zato pa jamstvo treh aktivnih državnih uslužbencev, ki je bilo doslej predpisano, ni več potrebno.

Nova določitev draginjskih razredov in upokojevc. Po § 26. uradniškega zakona spadajo v II. razred draginjskih dokladov v vsi državni samostojni mesta, kjer so sreska načelstva. Ker pa novi uradniški zakon v splošnem za upokojece ne velja in je tudi nova uredba o draginjskih dokladah uredila to vprašanje samo za aktivne uslužbence, je bilo nejasno, da-li velja določba § 26. uradniškega zakona tudi za upokojece. To vprašanje je rešil občni oddelk finančnega ministrstva pod št. 36.766/I. od 8. junija 1931., ki je odločil, da velja tudi za upokojece nova razdelitev draginjskih razredov, ker ne more biti isti kraj uvrščen v dva različna razreda, posebej za aktivne drugače pa za upokojece.

Uradniško pravo v praksi.

Draginjske doklade upokojevc — trafikantov. Občni oddelk finančnega ministrstva je pod št. 31.859/I od 16. maja 1931. izdal odločbo, ki je načelnega značaja in jo zato objavljam. Nekemu upokojevcu je bila osporena pravica do draginjskih dokladov na podlagi drugega odstavka čl. 16. odločbe ministrstva sveta D. R. št. 107.201/24, ker izvršuje prodajo tobaka na malo. Navedena odločba navaja: »Prodaja tobaka na malo sama po sebi še ni samostojen obrat, temveč se more kot tak smatrati samo tedaj, če se v nji razen monopolističnih predmetov prodajajo tudi drugi predmeti. Pritožnik ima pa dovolilo samo za prodajanje tobaka na malo, in ga vsled tega ni mogoče smatrati, da vodi samostojen obrat. Trgovina pa, katero vodi poleg prodaje tobaka na malo, ne vpliva na njegovo pravo do draginjske doklade, ker po poročilih sreskega načelstva v M. ta trgovina ni njegova, temveč jo vodi na račun nedeletnih dedičev svoje umrle žene. Zaradi tega se na pritožnika ne more porabiti odločba drugega odstavka čl. 16., temveč samo prvi odstavek čl. 16. odločbe ministrstva sveta D. R. št. 107.201/24.« Upokojevcu-trafikantu se je draginjska doklada nato tudi res priznala.

Organizacijske vesti.

Razid društva. Po sklepu občnega zbora se je »Gospodarsko društvo poštних uslužbencev v Mariboru« prostovoljno razšlo.

Razid društva. »Društvo poštних telegrafskih in telefonskih uradnikov v Ljubljani« se je po sklepu izrednega občnega zbora prostovoljno razšlo.

Organizacija sarajevskih upokojevc. Kot smo že javili, se je vršila 28. junija v Sarajevu ustanovna skupščina »Udruženja državnih penzionerov in penzionerki kralj. Jugoslavije«,

razpokah v koralni steni, kjer slutiš, da se skrivajo sipe. Vsa umetnost je v tem, da s palico, ki je na obeh koncih zaobljena in morda čevljev dolga, zdražiš leno sipo, da se z lovskimi prime palice, roke in lakti. Potem jo že imaš, se dvigneš vrh vode, jo udariš po glavi, ki jo ima žival sredi života in jo vržeš v čoln, ki čaka. Lahko si predstavljaš, da sem se nekajkrat potopil!

No torej, pravkar sem izvlekel iz razpoke sipo, dolgo osem čevljev, in sicer v globini petnajstih metrov. Mogel sem ostati štiri minute pod vodo. Potopil sem se s koralno klado, da bi mogel doseči globino tridesetih metrov, kjer naj bi bil osvobodil sidro, ki se je vjelo ob steno. In znal sem se potapljati tiste čase z glavo vznok in skakati z višine petindvajset metrov v vodo —a.

»Pusti to, izbršimo to, kar neha!« je suho opominjal Chauncey Delarouse. »Pripoveduj o kraljičini! To spravi staro kri, da spet skipi. Skoro jo vidim pred seboj. Kaj ni bila čudovita?«

Namesto z besedami, je Percival pritrčil s poljubom, ki ga je poslal zvezdam.

»Povedal sem vam, da je bila morska vila. Prav res je bila. Vem, da je nekoč, ko se ji je v viharju preobrnila jadrenica, plavala dolgih šestindvajset ur, preden so jo rešili. Sam sem videl, kako se je potopila do globine tridesetih metrov in prišla v vsaki roki školjko bisernico. Bila je čudovita.

In tisti dan, ko smo lovili ob čerih sipe, sem bil kar bolan od nje. Blaznel —

vem, kar blaznel sem za njo. Navadno sva skakala iz velikega čolna skupaj v vodo in vtrci sva plavala globoko navzdol v živo globino, ki je bila tako hladna in vsa pisana. Pri tem me je tako čudno gledala in njene oči so me mučile, da sem bil še bolj predrzen. Na koncu pa, globoko, globoko pod vodo, sem izgubil zavest in jo skušal zagrabit. Ona, morska deklica se mi je izmuznila in ko je bežala, sem videl smeh na njenem obrazu. Zbežala je še nižje navzdol, in zdaj sem vedel, da jo imam, zakaj bil sem med njo in gladino. Toda s svojo palico za lov sip je pobrkala po umazanem pesku na dnu. To je bila stara zvijača, da ubežiš somu. Zdaj jo je uporabila zoper mene, skalila vodo, in nič več je nisem videl. In ko sem priplaval na vrh, je bila že tam, se tesno držala čolna in smejala. Ni bila zaman kraljičina. Položila mi je roko na laket in me prisilila, da sem jo poslušal. »Igrajva se,« je rekla, »kdo izmed naju ujame največ sip, največjo in najmanjšo sipo.« Ker sva stavila za poljube, si moreta misliti, da sem se precej ves žareč potopil.

Sipe nisem vlovil nobene. Nikdar več v življenju nisem lovil sip. Bila sva morda pet vozlov izpod vodne gladine in iskala v koralnih čerih skrivališča, kjer so gnezde sipe, ko se je zgodilo. Zdelo se mi je, da sem našel skrivališče in prepiral sem se, da je prazno, ko začutim v bližini nekaj sovražnega. Obrnem se. Že je bilo kraj mene, pa to ni bil navaden som. Polne štiri metre je bil dolg in bleščeč mačje oko, ki ga ne moreš pozabiti, se je

bleščalo kot zvezda, ki se potaplja. Spoznal sem ga: bil je pravi morski tiger.

Kraljičina je bila komaj kake tri metre oddaljena in brskala s palico po razpoki v koralnih pečinah. Som se je zagnal naravnost nanjo. Vse moje misli so se zgostile v eno samo, vse obsegajoče iskro zavesti.

Dasi sem dobro spoznal opasnost dejanja, sem s topim koncem palice od strani udaril soma, kot opozoriš nase mimo idočega znanca s tem, da se ga dotakneš s palcem. In požerun se je obrnil proti meni. Poznata Južno morje in vesta, da se morski tiger prav tako kot sivi medved z golim obrazom z Aljaske, nikdar ne ogne sovražniku. Toliko sežnjev pod morjem je besnel boj — če je mogoče ta enostranski napad imenovati boj. Kraljičina, ki ni bila nič opazila, je vjela sipo in splavala na površino. Ljudožer je planil name. Branil sem se ga in s pestmi sem ga bil po nosu nad odprtim žrelom s tisočnimi zobmi, da me je večkrat zagnal s hrptom ob ostro koralno steno. Brazgoti ne lahko vidite še danes. Kadar sem poskusil splavati navzgor, je planil name in vendar nisem mogel večno ostati brez zrak pod vodo. Vsakokrat, kadar se je vrgel name, sem ga z udarci po nosu odbil. In ušel bi mu bil brez škode, da mi desnica ni spodrsnila. Prav do komolca mu je zdrknila v žrelo. Zaprl je čeljusti prav izpod komolca. Vesta, kakšni so somovi zobje. Kar so zagrabili, ne morejo več izpustiti. Zato mi je kost od komolca navzdol do zapestja, kjer so se zobje stisnili,

popolnoma posnel, in pogoltnil desnico, ki mu je zbudila tek.

Med tem sem ga s palcem levice sušnil v očesno votlino, da mu je izteklo oko. To mi ni nič pomagalo. Ker je okusil meso, je pobesnel. Zasledoval je krvavečo štulo moje desnice. Petkrat, šestkrat sem ga z zdravo roko še odbil. Nato je spet zagrabil ubogo, pohačeno laket, zaprl žrelo in ogulil vso kost še od ramena do komolca, in si tako preskrbel drugi grizljaj z mojega telesa. Obenem sem mu pa z zdravo roko izbil še drugo oko.

Gori v kanuju so ljudje vse to videli in na glas hvalili moj čin. Do današnjega dne še pojo in pripovedujejo o meni. In o kraljičini.

Nastopil je kratak, pa pomemben prepor.

»Kraljičina me je vzela za moža... Ah, joj in prejoj, kakšna zmešnjava časov in usod, kakšna menja sreče, če zrasejo cikle v ceni in se pocenijo lakaste pete. Francoska topničarka, osvojeno kraljestvo na Otoku ljubezni sredi Južnega oceana, kjer danes gospoduje neuk kmeček iz žandarm iz kolonij.«

Končal je stavek in povest. Pokopal je obraz v nagnjeni odprtini pločevinaste škatle za mleko in grgraje z žejnimi požirki izlil vase jedko pijačo.

**Obleke kemično čistí, barva, plislra
In lika tovarna J O S . R E I C H .**

v katero se je spremenilo prejšnje sarajevsko »Društvo penzionera«. Iz zapisniškega poročila, objavljenega v »Glasu drž. penzionera« je bil ta občni zbor izredno buren, tako da je moral celo prisotni zastopnik policijskega oblastva miriti zborovalce. V splošnem je bilo opaziti mnoga nasprotstva med člani bivšega odbora in novim vodstvom društva. Posebno mnogo se je govorilo o denarnem poslovanju v organizaciji. Končno je občni zbor sprejel nova pravila. Po teh je sedež društva v Sarajevu, področje njegovega delovanja se pa razteza na vso državo. Namen društva je združitev vseh obstoječih upokojenških društev, varovanje in zastopanje stanovskih, socialnih in gospodarskih interesov članstva, gmočno in moralno podpiranje potrebnih članov, osnavljanje kreditnih in drugih koristnih ustanov itd. Člani društva morajo postati vsi, pa kateremkoli zakonu upokojeni državni uslužbenci, orožniki, svečeniki, vdove in sirote upokojencev ter upokojenci oblastnih, občinskih in drugih javnih teles. — Za predsednika društva je odbor izvolil Mihajla A. Jovanovića, za podpredsednika Matijo Kordića in Stojana Bijelića, za blagajnika Ilija Prastalo. Začasni tajnik je Franjo Mayrberger. Odbor je nadalje sklenil, da v bodoče ne sme noben odbornik prejemati od društva ne podpore, ne posojila, da se mora pred vsakim potovanjem določiti dnevnic in potna odškodnina in da se morajo vsi zapisniki predlagati nadzornemu odboru. Za urednika lista je bil postavljen dr. Hamid Šahinović.

Vestnik.

Iz uradniškega tiska. Glasilo bivšega sarajevskega »Društva penzionera«, ki je že 5 leto izhajalo pod naslovom »Glas umirovljenika«, je spre-

menilo svoje ime v »Glas državnih penzionera i penzionerki kraljevine Jugoslavije«. List je glasilo novo osnovanega »Udruženja državnih penzionera i penzionerki kraljevine Jugoslavije v Sarajevu«. Izhaja vsak mesec in velja na leto 24 Din. Odgovorni urednik je Franjo Mayrberger.

Uradniška naselbina v Beogradu. Članek pod tem naslovom, katerega je svoj čas objavil naš list, je ponatisnil ljubljanski »Poštar«, ki dostavlja naslednje: »Ker imamo v Ljubljani tudi že dolgo časa stavbno zadružno državnih nameščencev »Dom«, v kateri je precej poštarjev, bi bilo kaj umestno, če bi »Dom« javno o tem informiral, katere korake je že vse napravil za svoje člane glede državne, deželne in občinske podpore pri gradbah stanovanjskih hiš in kaj je vse pri tem dosegel.«

Akcija železniških kronskih upokojencev. Zagrebški »Naš Glas« poroča, da je pred kratkim predsednik udruženja uslužbencev državnih železnic Mate Kiš izročil načelniku občega oddelka generalne direkcije državnih železnic dr. Gjuriću spomenico o vprašanju železniških kronskih upokojencev, ki prosijo za povečanje pokojnine. Obljubljeno mu je bilo, da se bo zadeva proučila in se bo skušalo ugoditi prošnji.

Nove uradne ure. Po odredbi ministrskega predsednika so zaradi poletne vročine do preklica v državnih uradih in zavodih določene uradne ure od 7:30 do 11:30 in od 16. do 18. ure, ob sobotah pa od 7:30 do 13. ure.

Sistemizacija poštnega osebja. Po poročilu »Poštara« pripravlja prometno ministrstvo sistemizacijo za vse osebje ljubljanske poštne direkcije. Po tem načrtu naj bi bilo ustanovljenih 100 novih mest za razne uslužbenice, s čimur bi se omililo občutno pomanjkanje službenega osebja.

Maturanti mariborskega učiteljskega iz leta 1880., 1881. in 1882. obhajajo letos svoj tovariški sestanek dne 8. in 9. avgusta v Laškem pri Celju. Letnik 1881. slavi obenem svojo 50. letnico mature. Od tega letnika še živijo jubilarji: Jug Vinko, Kaučič Matij, Levstik Miloš, Megla Franc, Porekar Anton, Runovec Martin, Smolnikar Ivan in Vabič Franc. — Iz letnika 1880. je še živelih 5, in sicer: Farkaš Ivan, Suher Franc, Šalamun Šima Trobej Lojze in Viher Šimen. — Iz letnika 1882. pa: Črnko Jernej, Križstl Alojzij, Križ Anton, Skaza Franc, Škrjanc Srečko, Vauhnik Miha, Voigrinc Anton, Zabukošek Anton in Zdolšek Martin. Vsi navedeni so v zasluženem pokoju. Posebno se vsi čutijo ob vsakoletnih sestankih srečni ob zvestem pravem tovarštvu iz mladih let. Na veselo snidenje!

Odtegljaji za delnice Agrarne banke. S 1. julijem je bil vsem tistim državnim uslužbencem, ki so leta 1929. podpisali delnice Privilegirane agrarne banke proti odplačevanju na obroke, odtegnjen zadnji obrok. S tem so vsi ti svoje obveznosti docela poravnali in se jim bodo vročile podpisane delnice. Kdaj se to zgodi, še ni določeno.

Popust v mestnem kopališču v Zagrebu. Člani zagrebškega »Saveza javnih nameštenika i umirovljenika« imajo v mestnem kopališču na Savi v Zagrebu 50% popusta. Imenovano društvo ima posebne kabine v kopališču, katerih se smejo posluževati samo društveni člani po znižanih cenah. —

Kakšne ugodnosti in popuste pa uživajo državni uslužbenci v naših javnih in občinskih kopališčih v Ljubljani, v Mariboru, Celju in drugod?

Zdravstveni drobiž.

Ne jej ob nepravem času! Če si izmučen ali razburjen, nikar ne jej! Tedaj so naši prebavni organi nespособni za delo. Jej šele tedaj, ko si se zopet umiril in svoje misli zbral. Prav tako je škodljivo, če uživaš pri veliki utrujenosti večje množine mrzle vode. Majhne množine vode nas pa osvežijo, če pijemo počasi in po požirkih. Zlasti poleti moramo biti v tem oziru zelo previdni, ker takrat že itak vsi nagibamo k črevesnemu in želodčnemu motenju. (Iz »Zdravja«).

Raztolščilni čaj. Vsi raztolščilni čaji učinkujejo več ali manj odvajalno. Zdravo raztolščilno zdravljenje se more izvesti izključno le s primerno dieto (sadje, zelenjava, salata, kumare, zelje, repa itd., malo ribe in mesa, trd beljak, a nobene masti, nobenega sladkorja, nobenih močnih jedi, ne kruha, ne riža, ne krompirja itd.). Pravilno raztolščilno zdravljenje mora voditi zdravnik. Tudi smemo le počasi hujšati in ne preveč naenkrat, sicer dobimo gube in vpad droba.

Proti piku muh si napravi tinkturo iz špirta in mrčesnega praška in si namaži noge z njo; mrčesu to smrdi in ne pride zraven. Dober je tudi dvaodstotni timolšpirit (thymol).

SELITVE, oziroma PREVOZ

pohištva obavlja po zmernih cenah ter daje pri plačilu državnim nameščencem ugodne pogoje

Draga Guštin, Moste -- Ljubljana

Prvo splošno prevoznništvo z brzovoznimi avtomobili

Telefon: 3162 in 2942 Brzojavni naslov: D. Guštin, Moste-Ljubljana

Krojaški atelje

FRAN IGLIČ, LJUBLJANA

Pražakova ulica.

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. — Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust ali na obroke.

Najboljši

šivalni stroji in kolesa znamke GRITZNER in ADLER ter švicarski pletilni stroji, Dubied za rodbino, obrt in industrijo

Josipa Petelinca

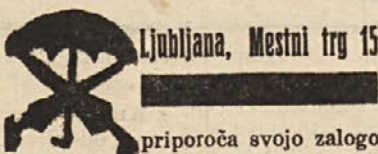
LJUBLJANA, blizu Prešernovega spomenika. Telefon 2913. Pouk v vezanju brezplačen. Večletna garancija. Delavnica za popravila.

Priporočamo trdko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

L. Mikuš

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Frančiškanska

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397
RAČUN POŠTNE
HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Veletrgovina

A. ŠARABON

V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. — Raznovrstno rudniško vodo.

Telefonska šte. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zaznambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Prva jugoslovanska tovarna dežnikov

JOSIP VIDMAR

LJUBLJANA

PRED ŠKOFIJO ŠTEV. 19

Solidnost v kvaliteti in ceni. — Točnost in natančnost v izvrševanju naročil!

EN GROS!

EN DETAIL!

Ustanovljena l. 1882.

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.